

Ohjeistus korvausmalleihin

Vastaaja:

-

Vastaus:

11.02.2019, 15:23 - 11.02.2019, 15:29

1. Vastaajan tiedot	<table><tr><td>Vastaajatahon virallinen nimi</td><td>Hämeen liitto</td></tr><tr><td>Vastauksen kirjanneen henkilön nimi</td><td>Niina Haake</td></tr><tr><td>Vastauksen vastuuhenkilön sähköposti</td><td>niina.haake@hame.fi</td></tr><tr><td>Vastauksen vastuuhenkilön puhelinnumero</td><td>0408696436</td></tr></table>	Vastaajatahon virallinen nimi	Hämeen liitto	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Niina Haake	Vastauksen vastuuhenkilön sähköposti	niina.haake@hame.fi	Vastauksen vastuuhenkilön puhelinnumero	0408696436
Vastaajatahon virallinen nimi	Hämeen liitto								
Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Niina Haake								
Vastauksen vastuuhenkilön sähköposti	niina.haake@hame.fi								
Vastauksen vastuuhenkilön puhelinnumero	0408696436								
2. Onko vastaaja	maakunnan liitto								
3. Ovatko sosiaali- ja terveystieteiden järjestämisen lähtökohdat ymmärrettävät tuottajakorvausten näkökulmasta (Luku 2)?	kyllä pääosin								
4. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 3	Raportissa todetaan lainsäädännön asettamat peruseräajat ja lähtökohdat, jotka ovat maakunnan järjestämistä suunniteltaessa itsestään selvät. Lähtökohdista ei avata kovin seikkaperäisesti vaan kokonaisuuden suhdetta korvauksiin käsitellään ylätasolla.								
5. Auttaako raportti hahmottamaan järjestäjän tavoitteiden ja niiden seurannan suhdetta korvausmallin suunnitteluun (erityisesti luku 3)?	ei pääosin								
6. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 5	Raportissa avataan lainsäädännön asettamien tavoitteiden keskeinen sisältö sekä tavoitteiden mittaamiseen liittyvää perusdynamikkaa. Raportti ei kuitenkaan tuo juurikaan lisäarvoa varsinaiseen tavoiteasetannan operationalisointiin rahallisena mittarina ja aihetta käsitellään oppaassa melko ohuella. Esimerkkinä käytettävän T3-ajan mittaamisen haasteet ovat hyvin tiedossa.								
7. Onko tuottajakorvausten rooli tuottajaverkon ohjauksen kokonaisuudessa selkeä (Luku 4)?	ei pääosin								

<p>8. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 7</p>	<p>Raportissa käsitellään tuottajakorvausten varsin moniulotteista merkitystä yleisellä tasolla. Tuottajakorvaukset tulevat olemaan monituottajamallin keskeisimpiä ohjausvälineitä muodostettaessa sote-keskusmarkkinoita ja mahdollistettaessa asiakkaille valinnan vapaus. Toimivan korvausmallin rakentaminen on myös keskeinen järjestäjän kyvykkyysaaste. Raportissa esitetään korvausmallin eri elementtien mahdollistamia ratkaisuja markkinoiden haasteisiin. Elementtejä käsitellään kuitenkin tavoite kerrallaan, eikä raportissa käsitellä korvausmallin eri elementtien mahdollisia ristikkäisvaikutuksia tai markkinoiden epätäydellisyyden aiheuttamia vaikutuksia ratkaisujen onnistuneisuuteen ja markkinoiden toimivuuteen. Raportissa voisi tuoda myös esiin vahvemmin ennakoivan ohjauksen ja valvonnan merkitystä tiedottamisen ja hallintopäätöksen ehtojen rinnalla.</p>
<p>9. Onko suoran valinnan sosiaali- ja terveyskeskusten palveluista maksettavien korvausten yleiset periaatteet kuvattu raportissa riittävän selkeästi (Luvut 5 ja 6)?</p>	<p>kyllä pääosin</p>
<p>10. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 9</p>	<p>Korvausten yleiset periaatteet sekä korvauksiin liittyvät haasteet on todettu selkeästi, joskin varsin tiiviisti. Lisäksi raportissa todetaan korvausmallin kehittämisen nykytilanne ja keskeneräisyys – tarvetekijöihin liittyvää tarkempaa sääntelyä ei ole, ja esimerkiksi Esimerkkilaatikon 5 Havaintoja Palvelusetelikeiluista voidaan soveltaa tulevaan monituottajamalliin vain rajauksin. Korvauksiin liittyvien haasteiden ratkaisuehdotuksissa pitäydytään varsin yleisellä tasolla, ja ratkaisuehdotukset ovat jo pitkälti tiedossa maakuntavalmistelussa. Toisaalta periaatteiden yksityiskohtaisempi läpikäynti vaatisi myös huomattavasti tätä raporttia laajempaa ja monitahoisempaa esitystä johtopäätöksistä, mikä taas vaikeuttaisi selkeän ja tiiviin ohjeistuksen laatimista.</p>
<p>11. Auttaako raportti hahmottamaan, millaisia tekijöitä korvausmallin suunnittelussa täytyy ottaa huomioon?</p>	<p>kyllä pääosin</p>
<p>12. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 11</p>	<p>Laadittu ohjeistus antaa hyvin yleisluontoisen kuvan niistä tekijöistä, joita korvausmallin suunnittelussa on huomioitava. Toisaalta</p>

	<p>lopullisten tarvetekijätietojen puuttuessa tarvittavien suorite- ja kannusteosuuksien käsittely jää väistämättä yleiselle tasolle. Eri tekijöiden tarkempi läpikäynti ja vaikutusten arviointi vaatisi joidenkin perusoletuksien, kuten markkinatoimijoiden määrän tai koon kiinnittämistä.</p>
<p>13. Ovatko kiinteän korvauksen peruseriaatteet selkeät ja ymmärrettävät (Luku 6.1)?</p>	<p>kyllä pääosin</p>
<p>14. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 13</p>	<p>Kiinteän korvauksen peruseriaatteet kuvataan tiiviisti ja selkeästi niiltä osin, kuin niitä voidaan käsitellä virallisten tarvetekijämäärittelyjen puuttuessa. Maksuliikenneprosessin kuvaamista voisi tarkentaa ja selkiyttää erityisesti järjestäjän tiedontarpeen ja –hallinnan näkökulmasta (sivu 22). Laskentaesimerkki (Esimerkkilaatikko 6) on hyvin selkeä.</p>
<p>15. Ovatko suoriteperusteisten korvausten peruseriaatteet selkeät ja ymmärrettävät (Luku 6.2)?</p>	<p>kyllä pääosin</p>
<p>16. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 15</p>	<p>Suoriteperusteisen korvauksen peruseriaatteita käsitellään raportissa yleisellä tasolla ja melko suppeasti. Korvausta ja sen mahdollisuuksia käsitellään suhteessa kiinteään korvaukseen. Korvauksen vaikutuksien tarkempi kuvaaminen ja analysointi vaatisi ohjeistusta laajempaa raporttia ja joidenkin perusoletusten kiinnittämistä analyysissa.</p>
<p>17. Ovatko kannustinperusteiden korvausten peruseriaatteet selkeät ja ymmärrettävät (Luku 6.3)?</p>	<p>kyllä pääosin</p>
<p>18. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 17</p>	<p>Kannustinkorvausten peruseriaatteita käsitellään raportissa yleisellä tasolla ja varsin tiiviisti. Tavoitteiden operationalisoinnin sekä mittaamisen haasteet tuodaan lyhyesti esiin.</p>
<p>19. Onko muiden korvausten rooli selkeä (Luku 6.4)?</p>	<p>ei pääosin</p>
<p>20. Vapaamuotoiset huomiot kysymykseen 19</p>	<p>Muiden korvausten rooli kuvataan ohjeistuksessa niukasti ja yleisellä tasolla, joskin niiden yksityiskohtaiseen kuvaamiseen liittyy useita haasteita. Jatkossa tulisikin avata tarkemmin muiden korvausten suhdetta</p>

	korvausmallin muihin elementteihin.
<p>21. Mistä suoran valinnan palvelujen sosiaali- ja terveyskeskusten tuottajakorvauksiin liittyvistä asiakokonaisuuksista tarvittaisiin lisää tietoa tai mihin ohjeistusta?</p>	<p>Keskeinen tarve olisi tarvekertoimien määrittäminen mahdollisimman nopeasti. Suunniteltaessa korvausmallia tarvittaisiin myös ehdottomasti tietoa työterveyspalveluiden käytöstä ja niiden hyödyntämisestä tulevassa mallissa, jotta maakunnat voivat riittävässä määrin ennakoita eri markkinatilanteiden toteutumista ja rahoituksen riittävyyttä. Maakunnille, joissa monituottajuus koskee jatkossa vahvemmin myös erikoistason palveluja tulisi tuottaa lisätietoa ja ohjeistusta erilaisten allianssimallien, shared savings ja bundled payments –tyyppisten ratkaisujen tuomista mahdollisuuksista, koska kapitaatiomalli palvelee hyvin vain tilanteissa, joissa tuottajalla on selkeä kokonaisvastuu asiakkaasta. Valinnanvapauslainsäädännön tuottamassa monituottajarakenteessa syntyy kuitenkin osaoptimointia, jota on haasteellista estää esitetyllä korvausmallilla.</p>
<p>22. Muut vapaamuotoiset huomiot raportista</p>	<p>Ohjeistus on kohtuullisen selkeä ja tiivistetty esitys suoran valinnan sosiaali- ja terveyskeskuksen korvausmallista. Ohjeistuksesta ei kuitenkaan ole varsinaista hyötyä suunniteltaessa korvausjärjestelmän yksityiskohtia vaan se jää yleisluontoiseksi, mihin toivotaan ratkaisua raportin johdannossa mainitusta yksityiskohtaisemmasta raportista. Korvauksia määritettäessä on huomioitava, että terveydenhuollon kustannukset ovat varsin monitahoinen kokonaisuus, ja jatkossa järjestäjällä tulee olla sekä vahva ymmärrys markkinoiden paikallisista ja alueellisista erityistekijöistä, riittävä lääke-, hoito- ja sosiaalitieteellinen osaaminen sekä aiempaa vahvempaa taloudellista osaamista.</p>
<p>23. Millaista tuottajakorvauksiin liittyvää toimeenpanon tukea jatkossa tarvittaisiin?</p>	<p>Tarvetekijätiedot sekä tähän yhdistettyä tietoa työterveyspalveluista tarvittaisiin mahdollisimman pian. Maakunnilla tulisi olla mahdollisuus simuloida eri tekijöiden vaikutuksia erilaisissa markkinatilanteissa myös ilman varsinaista pilotointia.</p>